

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

КРИВОРІЗЬКИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра історії та українознавства

ІСТОРІЯ УКРАЇНИ ТА УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ:

ТИПОВІ ЗАВДАННЯ ДЛЯ ІНДИВІДУАЛЬНОЇ РОБОТИ

(для студентів I курсу денної форми навчання усіх спеціальностей)

КРИВИЙ РІГ 2015

Укладачі: Білецька В.С., Горбенко Л.Л., Дояр Л.В., Івасик О.О., Кадол О.М.,
Ленська В.В., Парнак С.С., Стецкевич В.В., Чорнодід Л.В., Фасольняк Ю.Ю.

Відповідальні за випуск: Стецкевич В.В., Чорнодід Л.В.

У даному виданні наведені типові завдання для індивідуально
(самостійної) роботи з інтегрованого курсу «Історія України та історія
української культури». Навчальне видання розраховано на студентів I курсу
денної форми навчання усіх спеціальностей. Видання друге, доповнене.

Схвалено
вченою радою
транспортного факультету
Протокол № 2
від 31 серпня 2015 р.

Розглянуто
на засіданні кафедри
історії та українознавства
Протокол № 1
від 3 вересня 2015

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

В контексті Болонської системи, в зв'язку з зростанням обсягу індивідуальної і самостійної роботи, студентам пропонуються типові завдання для самостійної опрацювання з курсу « Історія України та історія української культури».

Індивідуальна (самостійна робота) студентів складаються з двох частин: частина I («Історія України») і частина II («Історія української культури»). Кожна частина містить 30 варіантів, в які включено по 5 завдань. Це терміни, таблиці, політичні портрети діячів української історії, описи подій, культурних пам'яток, портрети видатних діячів культури тощо.

1. МЕТОДИЧНІ ПОРАДИ ТА ВИМОГИ ДО ВИКОНАННЯ

«Типових індивідуальних завдань з курсу «Історія української культури».

Завдання складені у відповідності до програми інтегрованого курсу «Історія України і історія української культури» для студентів вищих навчальних закладів.

- 1.1 Типове індивідуальне завдання студенту видає викладач, який веде семінарські заняття. Він визначає термін здачі роботи, але не пізніше ніж за два тижні до кінця семестру.
- 1.2 Завдання виконується у друкованому або письмовому вигляді. Загальний обсяг друкованої роботи коливається в межах 3-5 сторінок формату А-4, шрифт 12, міжрядковий інтервал 1,5, поля з усіх боків 2 см. У разі написання роботи її обсяг складає 6-10 сторінок зошита (якщо це зошит в клітинку , то між строчками інтервал в одну клітку).
- 1.3 У першому завданні т е р м і н и переддрукувати (переписати) і розкривати їх змістовно, чітко, лаконічно одним-двома реченнями.
- 1.4 У другому завданні т а б л и ц ю переддрукувати (переписати) і заповнювати у довільній формі по суті питання.
- 1.5 У третьому завданні з «Історії України» при складанні політичного портрету діяча української історії треба дотримуватися пропонованої схеми, не відхиляючись від поставлених завдань. У завданні з «Історії української культури", яке починається з питання «За якою ознакою об'єднанні (перелік) і закінчується питанням «Що є

зайвим?» студент повинен знайти групу спільного та одну відмінність і вказати на неї.

1.6 У четвертому завданні з «Історії України» передбачається робота з документами.

З «Історії української культури» складається культурологічний портрет. Необхідно послідовно дотримуватися пропонованої схеми, не відхиляючись від поставлених завдань.

1.7 У п'ятому завданні слід уважно прочитати пропонований текст і на підставі поданої інформації визначити особу(подію, пам'ятку), про яку йде мова. А також вказати які загальновідомі та характерні факти ви можете додати.

1.8 Загальна оцінка за виконання завдання складається з суми балів за відповідь на кожне питання окремо , яка коливається від 0 до 3 балів. За виконання типових завдань студент може набрати 30 балів («Історія України» - 15 балів, «Історія української культури» - 15 балів). Нарахована сума балів є однією з трьох складових (семінар. Індивідуальна робота, іспит) загальної екзаменаційної оцінки за 100 – бальною шкалою.

1.9 Для написання типового індивідуального завдання студенту треба уважно вивчити проповану навчальну літературу (за вибором) або ознайомитися з електронними підручниками чи інтернет – ресурсами і на підставі особистого розшуку виконати проповані завдання.

**Література, рекомендована для виконання
індивідуальних завдань та самостійної роботи.**

Література до виконання завдань з курсу «Історія України»

1. Аркас М. Історія України – Русі.- К.,1991.
2. Борисенко В.Й. Курс української історії. – К.,1996.
3. Бойко О.Д. Історія України.- К.,1998 – 2004.
4. Грушевський М.С. Очерк истории украинского народа. – К.,1990.
5. Грушевський М.С. Історія України – Русі. У 2-х томах. – К.,1992.
6. Грабовський С., Ставроянні С., Шкляр Л. Нариси з історії українського державотворення. – К., 1995.
7. Давня історія України. У 2-х книгах. – К., 1995.
8. Дорошенко Д. Нарис історії України. У 2-х томах. – К.,1992.
9. Ефименко А. История украинского народа. – К., 1990.
10. Історія Русів. – К., 1991.
11. Історія Української РСР. У 8-ми томах.- К.,1977.
12. Історія української РСР.- У 2-х томах.- К.,1991.
13. Історія України: нове бачення. У 2-х томах.(Під. Ред. В.А. Смолія).- К., 1995.
14. Історія України (Кер. авт. кол. Ю. Зайцев) – Львів, 1996.
15. Історія України. – К., «Альтернатива», - 1997.
16. Історія України та її державності: Навчальний посібник. (За ред. Дещинського) – Львів, 2005.
17. Історія державності України. – Харків, 2004.
18. Крип'якевич І. Історія України.- Львів, 1992.
19. Крисаченко В.С. Українознавство. Хрестоматія: Посібник. У 2-х томах.- К.,1994.
20. Кормич Л.І., Багацький М.В. Історія України. – К., 2006.
21. Лук'яненко Л. Не дам загинути Україні!. – К., 1994.
22. Лановик Б.Д., Лазарович М.В. Історія України: Навчальний посібник. – К., 2001.

- 23.Лановик Б.Д. Історія України. – К., 2001.
- 24.Мицик Ю.А., Бажан О.Г., Власов В.С., Історія України. – К., 2005.
- 25.Малик Я., Вол В., Чуприна В. Історія української державності. – Львів, 1995.
- 26.Материалы по курсу социально – политической истории Украины. Методические рекомендации. – Кривой Рог., 1992.
- 27.Нагаєвський І. Історія української держави ХХ ст. – К.,1993.
- 28.Новітня історія України. 1900-2000.- К., 2000.
- 29.Остафійчук В.Ф. Історія України: сучасне бачення: Навч. посібник. – К., 2004.
- 30.Рибалка І.К. Історія України. Ч.1-2. – Харків, 1997.
- 31.Полонська – Василенко Н. Історія України. У 2-х томах.- К., 1992.
- 32.Політична історія України ХХ століття. У 6-ти томах.- К., 2005.
- 33.Субтельний О. Україна. Історія. – К., 1991.
- 34.Україна в добу революційних подій 1900- 1905 рр. (Матеріали і документи) – Кривий Ріг, 1993.
- 35.Україна: друга половина ХХ ст.: Нарис історії. – К., 1997.
- 36.Українське державотворення: невитребуваний потенціал. Словник-довідник. – К., 1997.
- 37.Україна: нариси історії державотворення. Навчальний посібник. – Кривий Ріг, Вид. центр КТУ, 2010.

Література до виконання завдань з курсу «Історія української культури»

1. Безвершук Ж. Культурологія.- К.,2010.
2. Бокань В. Історія культури України / В. Бокань , Л.Польовий. – К., 2002.
3. Богуцький Ю. Українська культура у європейському контексті. - К., Знання,2007.
4. Британ В. Історія української культури / В. Британ, Л. Підлісна, А. Савич та ін. – Дніпропетровськ, 2010.

5. Вечірко Р. Українська та зарубіжна культура. – К., 2003.
6. Греченко В.А. Історія світової та української культури. Підручник./ В. А. Греченко, І.В.Чорний, В.А. Кушнерук, В.А. Режко. – К.: Літера,2000.
7. Гриценко Т. Культурологія. Навч. посібник. - К.: Центр навчальної літератури,2009.
8. Закович М.М. Культурологія: Українська та зарубіжна культура: Навч. посібник. - К.,2007.
9. Зотов В. Українська та зарубіжна культура. Словник культурологічних термінів / В. Зотов, А. Клімачова, В. Таран. – К.: Центр навчальної літератури,2009.
- 10.Історія української культури. За загальною ред.. І. Крип'якевича . К., 2002.
11. Історія української культури. У 5-ти томах. – К.,2001.
12. Історія українського мистецтва. У 6-ти томах. - К.,1968.
- 13.Кормич Л.І., Багацький В.В. Культурологія (Історія і теорія світової культури ХХ століття): Навч. посібник. _ Харків, Одиссей, 2002.
14. Культурологія. Навч. посібник . – Львів, 2005.
- 15.Матвеева Л. культурологія: Курс лекцій: Навч. посібник. – К., Лібідь,2005.
- 16.Павлова О. Історія української культури. – К.,2012.
17. Погорілий О. Культурологія. Культурологія: Навч. посібник / О. Погорілий, М. Собуцький. – К.: Києво-Могилянська академія,2005.
18. Попович М. Нарис історії культури України. – К.: АртЕк, 1999.
19. Стецкевич В.В. Українська культура в добу національно-культурного відродження (кінець ХУІІІ- ХІХ ст.) – Кривий Ріг,2008.
- 20.Українська культура 16-18 ст – Вікіпедія. Режим доступу : [uk.wikipedia/ org](http://uk.wikipedia.org)
- 21.Шейко В. Історія української культури: Навч. посібник .- К., 2006

ЧАСТИНА І

«ІСТОРІЯ УКРАЇНИ»

Варіант № 1

1. Дайте визначення поняттям:

- воєводства;
- автономія;
- Змієві вали;
- гайдамаки;
- Спілка визволення України .

2. Заповніть таблицю: **Поетапне входження України до складу СРСР**

№	Етапи	Характеристика етапів
1.		
2.		
3.		

3. Складіть політичний портрет литовського князя Вітовта за схемою:

- роки життя;
- з якими відомими історичними подіями пов'язано його ім'я ;
- оцінка істориками державницької діяльності князя;
- Ваше відношення до історичної постаті.

4. Робота з документами:

Прочитайте “ Витяг з програми Української Народної партії (УНП)”

Дайте відповіді на питання:

- Як у програмі визначено майбутній політичний устрій України?
- Як у програмі розкривається ідея української державності?

5. Криворізький поет В. Гриценко в своїй збірці віршів присвятив серію епіграмів відомим діячам української історії. Про кого йде мова в даному описанні? Що ви можете особисто додати до цього історичного портрета?

(Див.: Гриценко В. Благовіст: сонети.- Кривий Ріг, 2003. – С. 155).

Варіант № 2

1. Дайте визначення поняттям:

- правова держава;
- політична система;
- Народний секретаріат;
- „Просвіта”;
- “Березневі статті”.

2. Заповніть таблицю: **Основні етапи приєднання українських земель до Великого князівства Литовського**

Етап	Хронологічні межі	Зміст етапу
1		
2		
3		
4		

3. Складіть політичний портрет Дмитра Донцова за схемою:

- роки життя;
- політичні погляди та бачення майбутнього України;
- основні роботи;
- Ваше відношення до цієї історичної постаті.

4. Робота з документами:

Прочитайте і проаналізуйте наступні положення Конституції України (1996 р.):

- права та обов'язки громадян держави;
 - державний устрій України;
 - судова гілка влади та прокуратура;
 - територіальний устрій та місцеве самоврядування.
- (Див.: Конституція України. (1996 р.) – К., 2006.).

5. Про який народ йде мова в наступному описанні ? Що Ви особисто можете додати до цієї характеристики?

Це племена східних германців. У III–му ст. осіли в Причорномор'ї, де змішалися з місцевим населенням, створили власне королівство, вели війни з Римською імперією, завоювали Дакію, Боспорську державу. В 375р. підкорені гунами.

Варіант №3

1. Дайте визначення поняттям:

- Конотопська битва;
- удільні князівства;
- Коліївщина;
- ваучер;
- Організація українських націоналістів (ОУН).

2. Заповніть таблицю: **Українська національно-визвольна революція 1917-1920 рр.**

Результати революції	Причини поразки

3. Складіть політичний портрет М. Драгоманова за схемою:

- роки життя;
- віхи громадсько-політичного життя;
- оцінка істориками його діяльності;
- ваше відношення до цієї історичної особи.

4. Робота з документами та першоджерелами:

Прочитайте роботу М. Костомарова “ Книга битія українського народу”

Дайте відповіді на питання:

- Про які події ХУІІ ст. йде мова в цій роботі? Опишіть їх.

(Див.: Українознавство. Хрестоматія: Посібник. – Т. 2.- Кн. 1- К. 1996.- С. 247-251).

5. Про кого йде мова в наступному описанні? Що Ви особисто можете додати до характеристики цієї історичної особи?

Відомий діяч національно-визвольного руху. Був одним із ініціаторів створення “Братства тарасівців”. Його робота „Самостійна Україна”(1900) стала програмою Революційної Української партії. Лідер Української Народної партії, для якої написав „10 заповідей”...

Варіант №4

1. Дайте визначення поняттям:

- перебудова;
- асиміляція;
- воєнний комунізм;
- протекторат;
- віче.

2. Заповніть таблицю:

Селянсько-козацькі повстання ХУІ-ХУІІ ст.

Ватажок	Хронологічні межі	Територія	Вимоги	Результати повстання

3. Складіть політичний портрет Т. Шевченка за схемою:

- роки життя;
- віхи громадського життя;
- оцінка життєвого шляху та роль в національно-визвольному русі України;
- Ваше ставлення до цієї особи.

4. Робота з документами:

Прочитайте „Маніфест до українського народу з ультимативними вимогами до Української Ради” (13 грудня 1917р.) за підписом голови РНК В.І. Ульянов-Леніна.

Дайте відповіді на питання:

- Як більшовицька Росія ставилася до УНР?
- Скільки вимог ультиматуму радянського уряду було до Центральної Ради? Перерахуйте їх.

(Див.: Історія України. Документи. Матеріали: Посібник для в.н.з.

Укладання, коментарі д.і.н., проф. В. Короля.- К., 2002. – С. 253-257).

5. Про кого йде мова в наступному описанні? Що Ви особисто можете додати до характеристики цієї людини?

Відомий український поет, народний депутат України І-ІУ від Компартії, палкий патріот та послідовний борець за інтереси пересічних українців.

Варіант № 5

1. Дайте визначення поняттям:

- „ Коломацькі статті”;
- Директорія;
- Головна Руська рада;
- неосталінізм;
- парламентська фракція (блок).

2. Заповніть таблицю: **Порівняльний аналіз життя східних слов'ян у УІ і ХІ ст.**

Питання до порівняння	УІ ст.	ХІ ст.
Територія проживання		
Основні види діяльності		
Знаряддя праці		
Форми суспільної організації		

3. Складіть політичний портрет П.Дорошенка за схемою:

- роки життя;
- з якими видатними подіями пов'язано ім'я гетьмана;
- бачення майбутності Української держави в союзі з ...;
- оцінка гетьманської діяльності істориками ;
- Ваше власне ставлення до цієї історичної персони.

4. Робота з документами:

Прочитайте маніфест Катерини II про ліквідацію Запорізької Січі.

Дайте відповідь на питання:

- Які причини призвели до ліквідації Запорізької Січі?

(Див.: Історія України. Документи. Матеріали: Посібник для в.н.з. Укладання, коментарі д.і.н. В. Короля.- К., 2002.- С. 158-160; Світлична В.В. Історія України. : Підручник для в.н.з. – К., 2005.- С. 147).

5. Про кого йде мова в наступному описанні? Що Ви особисто можете додати до характеристики цієї історичної постаті?

Провідник повсталого селянства Півдня України. Народився у с. Гуляй Поле на Катеринославщині. Воював проти німецьких окупантів, гетьмана П. Скоропадського, денікінців, врангелівців. Мав складні стосунки з червоними. На поч. 20-х рр. емігрував. В останні роки життя за кордоном займався літературною діяльністю.

Варіант № 6

1. Дайте визначення поняттям:

- Чорна рада;
- рух опору;
- конституція;
- трипільська культура;
- Українська Гельсінська спілка.

2. Заповніть таблицю:

Суспільно-політичне життя в Україні в 90-ті рр. ХХ ст. - перше десятиліття ХХІ ст.

Визначальні події	Хронологічні межі	Найвидатніші історичні і політичні постаті	Суть та наслідки подій

3. Складіть політичний портрет П.Скоропадського за схемою:

- роки життя;
- з якими історичними подіями пов'язана суспільно-політична діяльність гетьмана;
- які посади він обіймав в добу Української національно-демократичної революції 1917-1920рр.;
- діяльність П.Скоропадського в оцінках сучасних істориків;
- Ваше відношення до цієї історичної особи.

4. Робота з документами:

Законспекуйте основні положення, проаналізуйте й складіть контрольні питання до оригінального тексту конституції П. Орлика.

(Див.: Історія України. Документи. Матеріали. Посібник для в.н.з. Укладання, коментарі д.і.н., проф. В. Короля.- К., 2002.- С. 158-160).

5. Про які події йде мова в романі П. Куліша “ Чорна Рада”

Дайте характеристику претендентам на гетьманську булаву.

Охарактеризуйте процес вибрів за твором.

(Див.: Куліш П. Чорна Рада. – Х., 1990).

Варіант № 7

1. Дайте визначення поняттям:

- сейм;
- рід;
- українські січові стрільці;
- москвофіли;
- жданівщина.

2. Заповніть таблицю: **Первісне суспільство на території України**

Тип людини	Час існування	Суспільна організація	Заняття	Знаряддя праці

3. Складіть політичний портрет І. Виговського за схемою:

- роки життя;
- з якими подіями пов'язано його ім'я ;
- бачення майбутності Української держави в союзі з ...;
- оцінка істориками гетьманської діяльності;
- Ваше власне відношення до цієї історичної особи.

4. Робота з документами:

Зробіть аналіз основних положень Декларації про державний суверенітет України (16.07.1990).

(Див.: Українознавство. Хрестоматія: Посібник.У 2-х кн.- К., 1997.- Кн. 2.- С. 271-276).

5. Про кого йде мова в наступному описанні ? Що Ви особисто можете додати до характеристики цієї історичної особи?

Гетьман Лівобережної України (1750- 1764 рр.), генерал-фельдмаршал, президент Російської Академії наук.

Син незаможного козака, зробив блискавичну кар'єру при царському дворі часів Єлизавети I. Сприяв відновленню автономних прав Гетьманщини. Провів серію реформ у галузі судочинства, кодифікації права, політичного і військового устрою. Намагався відновити діяльність представницьких органів старшини й шляхти, модернізувати систему освіти.

Варіант № 8

1. Дайте визначення поняттям:

- полюддя;
- громади;
- скіфи;
- конфедерація;
- парламент.

2. Заповніть таблицю:

Утворення українських політичних партій (кінець ХІХ - початок ХХ ст.)

Назва партії	Програмні засади	Лідери

3. Складіть політичний портрет Л. Кравчука:

- головні етапи життєвого шляху;
- державотворча діяльність 90-х рр. ХХ ст.;
- оцінка діяльності істориками і політиками;
- Ваше ставлення до цієї особи.

4. Робота з документами:

Прочитайте „Хроніку польську, литовську, жмудську і всієї Русі про походження славного народу руського, слов'янського, сарматського». Дайте характеристику стародавніх поселень, які знаходилися у той час на українських землях.

(Див.: Українознавство. Хрестоматія: Посібник. У 2-х кн. – К., 1996. – Кн. 1.- С. 132-142).

5. Про кого йде мова в наступному описанні ? Що Ви особисто можете додати до цієї характеристики?

Політичний діяч, у 1899 р. співзасновник Української національно-демократичної партії, згодом її голова, президент Української Головної Ради (1914р., Львів), в листопаді 1918 р. очолив перший уряд ЗУНР.

Варіант № 9

1. Дайте визначення поняттям:

- язичництво;
- інтервенція;
- генеральна старшина;
- депортація;
- дисидентський рух.

2. Заповніть таблицю:

Договірні статті українських гетьманів з Московською державою (середина ХУІІ- кінець ХУІІІ ст.)

Гетьман	Роки правління	Назва договору	Дата укладання	Основні положення

3. Складіть політичний портрет С. Петлюри з схемою:

- роки життя;
- з якими історичними подіями пов'язано його ім'я;
- яку посаду обіймав у добу національно-демократичної революції 1917-1920рр.;
- оцінка істориками діяльності С. Петлюри;
- Ваше відношення до цієї історичної особи.

4. Робота з документами та першоджерелами:

Дайте характеристику літератури "Самвидаву".

(Див.: Бойко О.Д. Історія України. - К., 2004).

5. Криворізький поет В. Гриценко в своїй збірці віршів присвятив серію епіграфів відомим діячам української історії. Про кого йде мова у даному описанні? Що Ви можете особисто додати до цього історичного портрета?

(Див. : Гриценко В. Благовіст: сонети. – Кривий Ріг, 2003. – С.152).

Варіант № 10

1. Дайте визначення поняттям:

- Генеральна військова рада;
- Директорія;
- Славія;
- суверенітет;
- Люблінська унія.

2. Заповніть таблицю: **Суспільні течії та рухи на українських землях другої половини XIX ст.**

Назва руху	Лівобережжя	Західно-українські землі	Мета діяльності і бачення майбутнього

3. Охарактеризуйте політичний портрет О. Мороза:

- головні віхи життєвого шляху;
- державницька та політична діяльність;
- Ваше ставлення до цієї постаті.

4. Робота з документами:

Прочитайте 1-й універсал Центральної ради (червень 1917).

Дайте відповідь на питання:

- Як в I Універсалі пропонується розв'язати питання національно-державного будівництва?
(Див.: Історія України. Документи. Матеріали: Посібник для в.н.з. Укладання, коментарі д.і.н. В. Короля.- К.,2002.- С.260-263).

5. Про кого йде мова в наступному описанні? Що Ви особисто можете додати до цієї характеристики?

Відомий радянський художник, в мистецтві дотримувався стилю „бойчукізм”. У Кривому Розі на проспекті Гагаріна є музей його імені.

Варіант № 11

1. Дайте визначення поняттям

- більшовики;
- колонізація;
- поляни;
- десталінізація;
- міжнародне визнання.

2. Заповніть таблицю: Польсько-литовські унії ХІУ- ХУІ ст.

№	Назва унії	Дата укладання	Зміст	Наслідки уній для українців
1.				
2.				

3. Складіть політичний портрет Г. Гутовського за схемою:

- роки життя;
- біографія;
- розвиток Кривого Рогу під керівництвом Г. Гутовського;
- оцінка діяльності;
- Ваше ставлення до цієї особи.

4. Французький мемуарист Франсуа –Поль Деларак, який у 70-х роках ХУІІ ст. побував на Правобережній Україні, у своїх „Спогадах про Україну” писав:”Нині цей край зруйнований, а війна, ніби гангрена, яка все пожирає, обернула найродючішу частину Європи на спорожнілі поля, зарослі бур’яном руїни, на покинуті жителями міста. Отак нині від тієї України залишилося тільки ім’я козацьке. Її населення розпорошилося, переселившись або понад береги Дніпра, або на землі, що залишаються під пануванням Москви. Решту вирубали турки або забрали в неволю татари.”

Завдання:

- на основі уривку визначити історичні події, що відбулися в Україні, охарактеризовані в спогадах;
- визначити причини виникнення та наслідки цього періоду для Української держави та її народу ;
- записати назви літературних творів та їх авторів, що використовували події цього періоду в своїх працях.

5. Робота з документами:

Прочитайте “ Універсал Української Головної Визвольної Ради” та “ Платформу Українського Головної Визвольної Ради”(червень –липень 1944р.).

Дайте відповіді на питання:

- Яку мету поставила перед собою ця організація?
- На яких принципах базувалася діяльність УГВР?
(Див.: Музиченко П.П. та ін. Практикум з історії держави і права України. - К.,2000.- С. 399-405).

Варіант № 12

1. Дайте визначення поняттям:

- магнати;
- помаранчева революція;
- централізація;
- воєнні поселення;
- легітимність.

2. Заповніть таблицю: **Політика більшовиків у 1919-1920 рр.**

Політика	Основні заходи	Результати і наслідки
Економічна		
Соціальна		
Національна		
Культурна		

3. Складіть політичний портрет В. Ющенко:

- головні віхи життя;
- В. Ющенко-президент України;
- Ваша оцінка діяльності В. Ющенко.

4. Прочитайте „Слово о полку Ігоревім”.

Дайте відповідь на питання:

- Про які події йде мова в даному творі?
- Як автор характеризує київських князів Олега та Ігоря?
(Див.: “ Слово о полку Ігоревім” – М., 1988, або інші видання).

5. Криворізький поет В. Гриценко в своїй збірці віршів присвятив серію епіграфів відомим діячам і подіям української історії. Про які події згадує автор у даному вірші?Що ви можете особисто додати до цього історичного факту?

(Див.: Гриценко В. Благовіст: сонети – Кривий Ріг, 2003. – С.152).

Варіант № 13

1. Дайте визначення поняттям:

- Слободищенський трактат;
- Українська Народна Республіка;
- суверенітет;
- „Руська правда”;
- Кирило-Мефодіївське товариство.

2. Заповніть таблицю: **Національно-визвольна війна українського народу проти Речі Посполитої**

Передумови війни			
Політична сфера	Національно-релігійна сфера	Соціально-економічна сфера	Психологічна сфера

3. Складіть політичний портрет М.Грушевського за схемою:

- роки життя;
- з якими історичними подіями пов'язано ім'я цієї людини;
- які посади обіймав у добу Української національно-демократичної революції 1917-1920рр.;
- оцінка істориками його діяльності;
- Ваше відношення до цієї історичної особи.

4. Робота з документами:

Прочитайте „Повість минулих літ” Нестора – літописця.

Дайте відповідь на питання:

- Які події описує автор у літописі?
- Діяльність яких князів описано в літописі?

(Див. М. Грушевський. Ілюстрована історія України-Русі. – К., 1997. - С. 654).

5. Про кого йде мова в наступному описанні? Що Ви особисто можете додати до цієї характеристики?

Головний редактор журналу „Кур'єр Кривбасу”, за літературний доробок став лауреатом Шевченківської премії 2006 року.

Варіант № 14

1. Дайте визначення поняттям:

- Грюнвальдська битва;
- купони (купоно-карбованці);
- Всеукраїнський національний конгрес;
- унітарна держава;
- “весна народів”.

2. Заповніть таблицю: **Реформи княгині Ольги та князя Володимира**

Реформи княгині Ольги	Реформи князя Володимира
Назва реформ.	Назва реформ.
Сутність реформ.	Сутність реформ.
Наслідки реформ.	Наслідки реформ.

3. Складіть політичний портрет М. Міхновського за схемою:

- роки життя;
- громадсько-політична діяльність;
- його бачення майбутнього України;
- Ваше ставлення до цієї особи.

4. Робота з документами

Прочитайте фрагмент доповіді голови Раднаркому УСРР В.Я. Чубаря на пленумі ЦК КП(б)У “Про українізацію” (6-8 жовтня 1924 р.) і перерахуйте проблеми, які заважали втіленню в життя процесу українізації.

(Див. Україна в ХХ ст.: Збірник документів і матеріалів.- К., 2000.- С. 91-92).

5. Про які події йде мова в наступному описанні? Що Ви особисто можете додати до описання цих подій?

В містерії „Великий льох” Т. Шевченко згадує події Визвольної війни українського народу під проводом Б. Хмельницького. Перерахуйте їх, а також дайте більш детальне описання цих подій і визначте своє власне відношення до них та їх оцінку поетом.

(Див.: Шевченко Т.Г. Твори у 5-ти томах. - К., 1970.- Т. 1.- С. 289-305).

Варіант № 15

1. Дайте визначення поняттям:

- Гетьманщина;
- плем'я;
- братство тарасівців;
- перебудова;
- Генеральний Секретаріат.

2. Заповніть таблицю: **Зовнішньополітичні зв'язки Української держави часів Б. Хмельницького**

--	--	--	--	--	--

	Військо Запорозьке	
--	--------------------	--

--	--	--	--	--

3. Складіть політичний портрет П. Шелеста за схемою:

- роки життя;
- вагомі історичні події;
- книга П. Шелеста „Україна наша Радянська”;
- наукова оцінка діяльності;
- Ваше ставлення до цієї особи.

4. Робота з документами:

Прочитайте Литовський Статут 1529 р. Проаналізуйте його основні положення:

- правове становище населення у Великому князівстві Литовському;
- злочин та покарання за Статутом 1529 р.

(Див.: Музиченко П.П. та ін. Практикум з історії держави і права України.- К., 2002.- С. 47-76).

5. Про який народ йде мова в наступному описанні ? Що Ви особисто можете додати до цієї характеристики?

Основне заняття орне землеробство, скотарство, промисли; головні міста – Київ, Переяслав, Вишгород, Канів; з середини I-го тис. входили до складу антського союзу племен, на кін. IX ст. стали ядром Давньоруської держави на чолі з князем Олегом.

Варіант № 16

1. Дайте визначення поняттям:

- автономія;
- смерди;
- колабораціоніст;
- Кревська унія;
- плебісцит.

2. Заповніть таблицю: **Органи та гілки влади суверенної України**

Законодавча	Виконавча	Судова	Місцеві органи влади

3. Складіть політичний портрет К. Косинського за схемою:

- роки життя;
- з якими відомими історичними подіями пов'язано ім'я цієї людини;
- Ваше відношення до цієї історичної постаті.

4. Робота з документами:

Прочитайте і проаналізуйте “Статті Б. Хмельницького (21 березня 1654 р.)” (“Березневі статті”):

- визначте, які саме пропозиції гетьмана викликали найбільший опір царського уряду і чому?
- з'ясуйте, який статус України було закріплено в остаточному варіанті українсько-московського договору?

(Див.: Музиченко П.П. та ін. Практикум з історії держави і права України. – К., 2002.- С. 128-1341).

5. Про кого йде мова в наступному описанні? Що ви особисто можете додати про державницьку діяльність цієї людини?

Доля цього князя мала в собі щось трагічне. Багато чого досяг він, чого не досягнув жодний з українських князів, та ще з таким напруженням, якого не виніс би інший. Майже вся Україна, весь край, заселений українським племенем, був під його владою. Адже не встигши визволитися з-під татарського ярма і дати своїй державі самостійне значення, він тим самим не залишив і твердої заповіді дій самостійності на майбутнє. Цей князь являє собою повну протилежність обережним і хитрим князям східної Русі. Особа ... залишається благородною, найбільш симпатичною в цілій старій українській історії.

Варіант № 17

1. Дайте визначення поняттям:

- компанійці;
- без'ядерний статус;
- шістдесятники;
- НЕП;
- „воєнний комунізм”.

2. Заповніть таблицю: **Стоянки первісної людини на території України**

Назва стоянки	Час перебування	Тип людини

3. Охарактеризуйте політичний портрет М. Хрущова за схемою:

- роки життя;
- вагомі історичні події;
- лібералізація життя та соціально-економічні реформи М. Хрущова;
- наукова оцінка його діяльності;
- Ваше ставлення до цієї особи;

4. Робота з документами:

Прочитайте і проаналізуйте “ Переяслівські статті, схвалені царським урядом при обранні на гетьмана Ю. Хмельницького (17 жовтня 1659 р.).

Дайте відповіді на питання:

- Чому ці статті відіграли фатальну роль в долі української державності?
- Яких саме обмежень порівняно з українсько - московським договором 1654 р. зазнала гетьманська влада?

(Див: Музиченко П.П. та ін. Практикум з історії держави і права України. – К., 2002.- С. 138-143).

5. Про кого йде мова в наступному описанні? Що Ви особисто можете додати до даної характеристики цієї історичної особи?

В поемі „Гайдамаки” Т. Шевченко згадує героя Визвольної війни, полковника і соратника Б. Хмельницького. Про кого йде мова в даному описанні. Що ви можете особисто додати до цього історичного портрету?

(Див.: Шевченко Т. Твори у 5-ти томах.- К., 1970.- Т.1.- С. 91-155).

Варіант № 18

1. Дайте визначення поняттям:

- Генеральна старшина;
- “битва за Дніпро”;
- Брестська унія;
- культ особи;
- неоліт.

2. Заповніть таблицю: „Видатні учасники революційних подій”

Керівники УНР	Лідери ЗУНР	Керівник УСРР	Лідери отаманщини	Керівники Гетьманату	Лідери Директорії

3. Складіть політичний портрет П. Конашевича-Сагайдачного за схемою:

- роки життя;
- з якими відомими історичними подіями пов’язано життя цієї людини;
- оцінка істориками його діяльності;
- літературні твори про цю історичну постать;
- Ваше відношення до цієї історичної особи.

4. Робота з документами:

У відповідності до рішення Верховної Ради України від 8 грудня 2004 р. “Про політичну реформу” з 1-го вересня 2005 р. Україна з президентсько-парламентської республіки перетворюється на парламентсько-президентську. На основі документа коротко розкрийте суть цих трансформацій та визначте функції кожної з гілок влади.

(Див.: Голос України, 9.12.04).

5. Про кого йде мова в наступному описанні? Що Ви особисто можете додати до характеристики цієї історичної особи?

Громадсько-політичний діяч, просвітник, митрополит Української греко-католицької церкви, з 1901 р. доктор теології. Постійно боровся за незалежність західноукраїнських земель, підтримував ОУН-УПА.

Варіант № 19

1. Дайте визначення поняттям:

- геополітика;
- Андрусівське перемир'я;
- кріпак;
- „ТУП”;
- приватизація.

2. Заповніть таблицю: **Політика уряду Гетьманату у квітні-грудні 1918р.**

Назва державного утворення	Промисловість	Сільське господарство	Соціальна політика	Культурна політика

3. Складіть політичний портрет В. Чорновола за схемою:

- роки життя;
- віхи суспільно-політичного і громадського життя;
- оцінка істориками його діяльності;
- Ваше ставлення до цієї особи.

4. Робота з документами:

Прочитайте фрагмент літопису Приск Візантійського «Візантійська історія».

Дайте відповіді на питання:

- Які події описує автор?
- Як у літопису описанні звичаї, взаємини та життя людей тогочасної доби? (Див.: Грушевський М. Иллюстрированная история Украины.- К., 1997.- С. 628-637).

5. Про кого йде мова в наступному описанні? Що Ви особисто можете додати до характеристики політичної і культурницької діяльності цих людей?

Піонерами національного відродження в Галичині стали члени гуртка: ...

Головним завданням гуртка було: за допомогою друкованого слова та літературної творчості рідною мовою „підняти дух народний”, „просвітити народ”. Видали альманах „Русалка Дністрова”(1836 р.).

Варіант № 20

1. Дайте визначення поняттям:

- універсал;
- ГУАМ;
- шляхта;
- продрозкладка;
- норманська теорія.

2. Заповніть хронологічну таблицю: **Основні події в історії Київської Русі**

Дата	Подія
882р.	
911р.	
945р.	
988р.	
1068р.	
1113р.	

3. Складіть політичний портрет І. Самойловича за схемою:

- роки життя;
- з якими видатними подіями пов'язано ім'я цієї людини?
- бачення майбутнього держави в союзі з ...;
- оцінка діяльності гетьмана;
- Ваше власне відношення до цієї історичної персони.

4. Робота з документами:

Прочитайте документ „Десять заповідей” Української Народної партії.

Дайте відповіді на питання:

- Які ідеї цього документу актуальні для сьогодення?
- Які методи боротьби за українську державність пропонуються в документі?
- Чому лозунг “ Україна для українців” викликав дискусії в ті часи? Що мав на увазі автор?

(Див.: Рибалка І. Історія України. Ч.І, II. – Харків., 1997. - Ч. II. - С. 317-318).

5. Про кого йде мова в наступному описанні? Що Ви особисто можете додати до характеристики цієї людини?

Його батько був видатним українським письменником, автором повістей „ФАТА MORGANA”, „Тіні забутих предків”. Син став професійним військовим . В січні 1918р. став головнокомандуючим радянськими військами в Україні, воював проти військ Центральної Ради. Обіймав державні посади в українському та російському уряді. Жертва сталінських репресій 30-х років ХХ ст.

Варіант № 21

1. Дайте визначення поняттям:

- Генеральна військова канцелярія;
- схизматики;
- нація;
- рейхскомісаріат „Україна”;
- “Троїстий союз”.

2. Заповніть таблицю: **Суспільні і громадські організації та рухи України кінця ХХ ст.**

Суспільні рухи	Громадські рухи

3. Складіть історичний портрет С. Наливайко за схемою:

- роки життя;
- з якими відомими історичними подіями пов'язано ім'я цієї людини;
- оцінка істориками його діяльності;
- Ваше відношення до цієї історичної особи.

4. Робота з документами:

Прочитайте „Грамоту до всього Українського народу” за підписом гетьмана П. Скоропадського (29 квітня 1918).

Дайте відповідь на питання:

- Які принципові зміни у внутрішній політиці порівняльно з Універсалами Центральної Ради проголошуються у цьому документі?
(Див.: Історія України. Документи. Матеріали. Укладання, коментарі д.і.н., проф. В. Короля. – К., 2002.- С. 277-279).

5. Про яку культуру йде мова? Що Ви особисто можете додати до цієї характеристики?

У IV - першій половині III ст. до н.е. займала все Подністрів'я, на пізньому етапі розвитку поширилась на Волинь і в степове Причорномор'я. Щодо батьківщини культури єдиної думки немає, прийнято вважати, що племена цієї культури прийшли з Балкан, від Дністра просунулися до Прип'яті, Прикарпаття і частково на Переяславщину, де оселилися назавжди. За іншою думкою – племена споконвіку жили на території України і виділилися з Буго-Дністровської культури. Були етнічними пращурами слов'ян. На базі цієї культури утворились тишнецька, культура стрічкової кераміки, чорноліська і лужицька.

Варіант № 22

1. Дайте визначення поняттям:

- сердюки;
- Донецько-Криворізька республіка;
- операція „Вісла”;
- Литовські статuti;
- СНД.

2. Порівняйте життя первісних людей і давніх слов'ян за допомогою таблиці:

Питання	Первісні люди	Давні слов'яни
Де мешкали?		
Як добували їжу?		
Які мали знаряддя?		
Як одягалися?		
Чим займалися?		
Форми суспільної організації		

3. Складіть історичний портрет В. Щербицького за схемою:

- роки життя;
- державна діяльність;
- оцінка його діяльності істориками;
- Ваше власне ставлення до В. Щербицького.

4. Про кого йде мова в наступному описанні? Що Ви особисто можете додати до характеристики цієї історичної особи?

Ідеолог українського націоналізму. Походив з козацько-старшинського роду. В 1905 р. член РУП, згодом УСДРП, перший голова Союзу визволення України (1914), в своїх працях виклав доктринальні засади українського націоналізму.

5. Робота з документами:

Прочитайте документ під назвою “Гадяцький трактат”.

Дайте відповіді на питання:

- З якою державою Україна підписала цю угоду і чому?
- Як в даному документі визначена перспектива майбутності Української держави? (Див.: Українознавство. Хрестоматія: Посібник. У 2-х кн. – К., 1997.- Кн.2.- С.131).

Варіант № 23

1. Дайте визначення поняттям:

- Віленський мир;
- махновці;
- ранньофеодальна монархія;
- козак;
- атрибути державності.

2. Заповніть таблицю: **Кочові племена на території України**

Кочові племена	Хронологічні межі	Територія розташування	Суспільний устрій	Основні заняття	Історична доля

3. Складіть історичний портрет князя Володимира за схемою:

- роки життя;
- реформаторська діяльність князя;
- внесок у розбудову Київської Русі.

4. Робота з документами:

Прочитайте „Лист запорожців турецькому султану”.

Вкажіть ,які історичні події спонукали запорожців написати такого листа?

(Див.: Голобуцький В. Запорозьке козацтво. – К., 1994.- С.415-448).

5. Про яку політичну організацію йде мова? Що Ви особисто можете додати про її діяльність?

Українська політична організація, яка була заснована в першій половині XIX ст.

Ставила за мету: створення демократичної федерації слов'янських народів, очолюваною Україною, на принципах рівності і суверенності; побудова майбутнього суспільства на засадах християнської моралі.

Варіант № 24

1. Дайте визначення поняттям:

- полк;
- народовці;
- Народний рух України;
- шлях з „варяг у греки”;
- Тимчасовий уряд.

2. Заповніть таблицю: **Київські князі та їх політика (IX- XI ст.)**

Князь	Роки правління	Внутрішня політика	Зовнішня політика

3. Складіть історичний портрет І. Сірка за схемою:

- роки життя;
- з якими видатними подіями пов'язано ім'я козацького ватажка;
- бачення майбутнього Української держави в союзі з ...;
- оцінка його діяльності істориками ;
- Ваше власне ставлення до цієї особи.

4. Про кого йде мова в даному описанні ? Що Ви особисто можете додати до характеристики цієї історичної особи?

Державний і партійний діяч, активний учасник встановлення радянської влади на Дніпропетровщині. Нагороджений орденом Червоного прапора. З березня 1919 р. до літа 1938 р. голова Всеукраїнського Центрального Виконавчого Комітету. На його честь названа наша область.

5. Робота з документами:

Прочитайте “ Акт проголошення Української держави “ від 30 червня 1941 р.

Дайте відповіді на питання:

- За яких обставин і ким було проголошено самостійність Української держави?
 - Яка історична доля цього державного формування?
- (Див.: Українознавство. Хрестоматія: Посібник. У 2-х кн. – К., 1997.- Кн. 2.- С. 262-263).

Варіант № 25

1. Дайте визначення поняттям:

- плебісцит;
- неолітична революція;
- „Конституція і пакти прав і вільностей Війська Запорозького”;
- печеніги;
- Генеральний Секретаріат.

2. Заповніть таблицю: **Органи влади в УРСР у другій половині ХХ ст.**

Законодавчі	Виконавчі	Судові	Партійні

3. Складіть політичний портрет Б. Хмельницького за схемою:

- роки життя;
- з якими видатними подіями пов'язано ім'я цієї людини;
- бачення майбутнього Української держави в союзі з ...;
- оцінка його діяльності істориками;
- Ваше власне відношення до фундатора Української держави.

4. Робота з документами:

Прочитайте „Лист Павла Бута (Павлюка) до мешканців м. Переяслава”

Дайте відповіді на питання:

- Про які події йде мова?
- До чого призиває автор листа?

(Див. Українознавство. Хрестоматія: Посібник. У 2-х кн. – К., 1997. – Кн. 2 -С. 54-55).

5. Про кого йде мова в наступному описанні? Що Ви особисто можете додати до характеристики цієї історичної особи?

Видатний державний діяч Київської Русі. Син Всеволода Ярославовича.

Незаперечний авторитет здобув успішними військовими походами проти половців. У 1113 р. був запрошений на князювання у Київ. Виступав за єдність давньоруських земель.

1. Дайте визначення поняттям:

- чигиринські походи;
- Валуєвський циркуляр;
- демократія;
- язичництво;
- революція.

2. Заповніть таблицю: **Основні складові національно – культурного відродження в Україні XIX ст.**

Основні складові	Представники	Їх роботи
Національна історія		
Фольклористика		
Мовознавство		
Етнографія		
Література		
Театр і музика		

3. Складіть історичний портрет князя Святослава за схемою:

- роки життя і правління;
- внутрішня політика;
- зовнішня політика;
- внесок у розбудову держави.

4. Робота з документами:

Прочитайте постанову ВУЦВК і РНК УСРР „Про заходи забезпечення рівноправності мов і про допомогу розвитку української мови”.

Дайте відповіді на питання:

- В якому стані перебувала українська мова на той час?
- Які заходи було вжито урядом на покращення мовної ситуації ?
(Див. Україна в XX ст.: Збірник документів і матеріалів. - К., 2000.- С. 87-88).

5. Про кого йде мова в наступному описанні? Що Ви особистого можете додати до характеристики цієї історичної особи?

Організатор партизанських формувань в Україні в роки німецько-радянської війни. В 1942-1945 роках – начальник Українського штабу партизанського руху (УШПР).

Варіант № 27

1. Дайте визначення поняттям:

- Слобідська Україна (Слобожанщина);
- опозиція;
- Гетьманат;
- Емський указ;
- Куявія.

2. Заповніть таблицю: **Україна в планах воюючих держав в добу Першої світової війни**

Держава	Плани щодо України	Наслідки війни для України

3. Складіть історичний портрет князя Данила Галицького за схемою:

- роки життя;
- прихід до влади;
- внутрішня політика;
- зовнішня політика;
- внесок у процес українського державотворення.

4. Робота з документами:

Прочитайте “ Декларацію про утворення СРСР”.

Дайте відповіді на питання:

- чи потрібно було Україні підписувати цей договір;
- як в цьому документі забезпечувалося право вільного виходу радянських республік зі складу СРСР.

(Див.: Україна у ХХ ст.: Збірник документів і матеріалів. – К., 2000.- С. 85-86).

5. Про кого йде мова в наступному описанні? Що Ви особисто можете додати до характеристики цієї історичної особи?

Політичний діяч, гетьман реєстрового козацтва в ХVІІст. Відомий як меценат і прихильник братського руху. У гетьманській діяльності керувався прагматизмом, тверезим розрахунком, твердістю характеру і водночас схильністю до компромісів.

Варіант № 28

1. Дайте визначення поняттям:

- роздержавлення;
- “Статті Б. Хмельницького”;
- громадянська війна;
- Арсанія (Артанія);
- Карпатська Україна.

2. Заповніть таблицю: **Брестська унія**

Причини прийняття	Основні умови	Наслідки для українського народу

3. Складіть історичний портрет князя Ярослава Мудрого за схемою:

- роки життя і правління;
- внутрішня політика;
- зовнішня політика;
- внесок у розбудову держави Київська Русь.

4. Робота з документами:

Прочитайте 3-й Універсал Центральної Ради (листопад 1917).

Дайте відповіді на питання:

- Яку назву отримало державне утворення на українських землях?
- На які губернії поширювала свою владу ця держава?

(Див.: Історія України. Документи. Матеріали. Посібник для в.н.з. Укладання, коментарі д.і.н., проф. В. Короля.- К., 2002.- С. 266-268).

5. Про що йде мова? Назвіть ці міста і дайте їм більш детальнішу характеристику. Ці міста не творили власної держави, а кожне місто було окремою республікою, з демократичним ладом, це були перші зорганізовані міста на території України, перші центри культури і торгівлі, що мали вплив на сусідні племена.

Варіант № 29

1. Дайте визначення поняттям:

- Магдебурзьке право;
- авторитаризм;
- зимівник;
- „Гірничий інженер”;
- варвари.

2. Заповніть таблицю: **Партійне будівництво в Україні в кінці ХХ ст.**

Назва політичної партії	Головні програмні завдання	Політико-ідеологічна орієнтація	Рік заснування	Лідери

Подайте їх за наступними ознаками – праві партії; центристські партії; ліві партії.

3. Складіть політичний портрет М. Скрипника за схемою:

- роки життя;
- державотворча діяльність ;
- оцінка його державницької діяльності істориками;
- Ваше власне ставлення до цієї історичної особи.

4. Робота з документами:

Прочитайте “Заяву уряду Української Радянської Соціалістичної Республіки” від 26 квітня 1945р.

Дайте відповіді на питання:

- Які фактори сприяли волевиявленню України вступити в ООН?
- Яку роль Україна відіграє в діяльності ООН на сучасному етапі?

(Див. Советский Союз на международных конференциях периода Великой Отечественной войны: Сборник документов. - М., 1984.-Т. 5.- С. 363-364).

5. Про які племена йде мова в наступному описанні ? Що Ви особисто можете додати до цієї характеристики?

З серед. УІ ст. до н.е. жили в українському степу і Причорномор’ї , вважаються вихідцями з Азії, витіснили зі степу киммерійців, найбільшої могутності набули у УІ-ІУ ст. до н.е., основа господарства – землеробство, обробка металів, у ІІІ-му ст. витіснені сарматами.

1. Дайте визначення поняттям:

- Руїна;
- шовінізм;
- федерація;
- УГА;
- продподаток.

2. Заповніть таблицю: **Конституція П. Орлика та її основні положення**

Преамбула	Державний лад	Економіка	Суспільний устрій	Релігія

3. Складіть політичний портрет Є. Петрушевича за схемою:

- роки життя;
- з якими відомими історичними подіями пов'язано його ім'я;
- яку посаду обіймала ця людина в добу української національно-визвольної революції 1917-1920 рр.;
- оцінка істориками діяльності Є. Петрушевича.
- Ваше відношення до цієї історичної постаті.

4. Про які події йде мова в наступному описанні? Що Ви особисто можете додати до нього?

Не цвіли ще яблуні духмяні,
Не пишались вишнями сади,
Як рушали юнаки кияни
Боронити села і хати,
Триста їх як цвіт ясний, весняний,
В снігових наметах полягло.
В лютий холод полум'ям цвіло:
Захищати матір –Україну...

5. Робота з документами:

Прочитайте „Секретный дополнительный протокол к германо-советскому договору «О дружбе и границах между СССР и Германией» (28 сентября 1939 р.)

Дайте відповідь на питання:

- Які наслідки для Радянського Союзу та інших країн мало підписання цього документу?
- Які територіальні зміни відбулися в складі Радянського Союзу в наслідок цієї угоди?

(Див. Україна у ХХ ст.: Збірник документів і матеріалів. – К., 2000.- С.190).

ЧАСТИНА II

«ІСТОРИЯ УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ»

ВАРІАНТ № 1

1. Терміни, поняття, пам'ятки :

- магія;
- агіографія;
- масова культура;
- абстракціонізм.

2. Заповніть таблицю: « Українське музичне мистецтво XIX ст.»

№п/п	Композитор	Твір	Жанр

3. Складіть культурологічний портрет Богдана Ступки за схемою:

- а) роки життя;
- б) найвидатніші роботи;
- в) внесок в українську і європейську культуру.

4. За якою ознакою об'єднанні наступні поняття? Що Ви вважаєте зайвим?

Магія, язичництво, фетишизм, анімізм, тотемізм.

5. Про що йде мова в наступному описанні? Що Ви особисто можете додати до цього опису?

Визначна рукописна пам'ятка староукраїнської мови та мистецтва XVII ст. Один із перших перекладів канонічного тексту Євангелія. Написана на пергаменті. Один із символів української нації. Найдорожча духовна святиня України, на якій складає присягу Президент України.

ВАРІАНТ № 2

1. Терміни, поняття, пам'ятки :

- «Золота пектораль»;
- берестяні грамоти;
- вертеп;
- ждановщина.

2. Заповніть таблицю: « Найбільш відомі архітектурні споруди часів Київської Русі»

№п/п	Назва архітектурної споруди	Хронологічні межі	Де розташована	Короткий опис

3. Складіть культурологічний портрет Григорія Сковороди за схемою:

- а) роки життя;
- б) найвидатніші твори;
- в) зміст вчення або концепції;
- г) внесок в українську і світову культуру.

4. За якою ознакою об'єднанні наступні прізвища ? В якій галузі працювали ці люди?

Микола Аркас, Михайло Грушевський, Дмитро Дорошенко, Олександра Єфименко, Наталія Полонська-Василенко.

5. Про кого йде мова в наступному описанні? Що Ви особисто можете додати до цього опису?

Вінцем «сковородіани» став пам'ятник, споруджений 1977 р. у Києві на Червоній площі, його автору на момент відкриття пам'ятника виповнилося 90 років. Хто є автором цього пам'ятника?

ВАРІАНТ № 3

1. Терміни, поняття, пам'ятки:

- скоморохи;
- ренесанс;
- дисидентство;
- «Острозька Біблія»

2. Заповніть таблицю: « Українська драматургія ХІХ ст.»

№п/п	Драматурги	Їх твори	Значення

3. Складіть культурологічний портрет українського письменника

Пантелеймона Куліша за схемою:

- а) роки життя;
- б) найвидатніші праці;
- в) внесок в українську і світову культуру.

4. За якою ознакою об'єднанні наступні поняття? Що Ви вважаєте зайвим?
Ждановщина, лисенковщина, космополітизм, авангардизм

5. Про кого йде мова в наступному описанні? Що Ви особисто можете додати до цього опису?

Вони з дитинства марили театром та згодом реалізували свою мрію: усі три брати стали фундаторами українського класичного драматичного театру ХІХ ст. Про кого тут йдеться і в чому полягає їхнє внесок в розбудову українського театру.

ВАРІАНТ № 4

1. Терміни, поняття, пам'ятки:

- фетишизм;
- глаголиця;
- братства;
- «відлига».

2. Заповніть таблицю: « Епоха шістдесятників в українській літературі»

№ п/п	Діячі культури	Твори	Ідеї

3. Складіть культурологічний портрет відомого українського вченого Лева Ландау за схемою:

- а) роки життя;
- б) найвидатніші праці;
- в) зміст наукових досліджень;
- г) внесок в українську і світову науку.

4. За якою ознакою об'єднанні наступні прізвища? Кого Ви вважаєте зайвим у цьому списку?

Юрій. Дрогобич, Павло. Русин, Лукаш із Нового міста, Феодосій Печерський, Станіслав Оріховський.

5. Про що йде мова в наступному описанні? Що Ви особисто можете додати до цього опису?

Місцем перших археологічних знахідок стало село-----, що на Київщині. Воно знаходиться на відстані 50 км від Києва вниз по Дніпру. Назва села дала назву всій культурі, яку ще за типом кераміки називають культурою мальованої кераміки. Лише на території України виявлено понад 100 поселень цієї культури. За підрахунками мінімальна кількість населення на всій території цієї культури становила 1 млн. осіб.

ВАРІАНТ № 5

1. Терміни, поняття, пам'ятки:

- акінак;
- фреска;
- гуманізм;
- Пересопницьке Євангеліє

2. Заповніть таблицю: « Український живопис ХІХ ст. »

№п/п	Автор	Назва твору	Жанр і стиль

3. Складіть культурологічний портрет українського першодрукаря Івана Федорова за схемою:

- а) роки життя;
- б) найвидатніші видання;
- в) внесок в українську і світову культуру.

4. За якою ознакою об'єднанні наступні імена ? Кого Ви вважаєте зайвим у цьому списку?

Іларіон, Нестор, Агапіт, К. Туровський, Ф. Печерський.

5. Про кого йде мова в наступному описанні? Що Ви особисто можете додати до цього опису?

Відомий український історик мистецтв Д.В. Антонович назвав часи його гетьманування, а це більше двадцяти років (1687-1709 рр.) «другою золотою добою українського мистецтва» після великодержавної доби Володимира Великого і Ярослава Мудрого.

ВАРІАНТ № 6

1. Терміни, поняття, пам'ятки:

- піктографія;
- лавра;
- полемічна література;
- кубізм.

2. Заповніть таблицю: « Класичні музичні твори українських композиторів XIX ст. »

№п/п	Прізвище	Назва твору та рік написання	Жанр музичного твору

3. Складіть культурологічний портрет відомої української художниці Катерини Білокур за схемою:

- а) роки життя;
- б) найвидатніші твори;
- в) внесок в українську і світову культуру.

4. За якою ознакою об'єднанні наступні імена? Кого Ви вважаєте зайвим у цьому списку?

Максим Березовський, Микола Дилецький, Дмитро Бортнянський, Артемій Ведель, Михайло Вербицький

5. Про що йде мова в наступному описанні? Що Ви особисто можете додати до цього опису?

Літописне зведення, складене у Києві на початку XII ст., пам'ятка історіографії та літератури Київської Русі. Історія Київської держави показана на широкому тлі світових подій. Висвітлює історію східних слов'ян та князівської влади, утвердження християнства на Русі, містить оповіді про виникнення слов'янської писемності, відбиває настрої різних суспільних верств.

ВАРІАНТ № 7

1. Терміни, поняття, пам'ятки:

- мегалітична архітектура;
- кирилиця;
- меценат;
- «Будинок з химерами».

2. Заповніть таблицю: « Література періоду Київської Русі »

№п/п	Назва твору	Автор	Основна концепція твору

3. Складіть культурологічний портрет відомого українського лікаря кардіолога Миколи Амосова за схемою:

- а) роки життя;
- б) найвидатніші досягнення;
- в) внесок в українську і світову науку.

4. За якою ознакою об'єднанні наступні імена ? Кого Ви вважаєте зайвим у цьому списку?

Степан Ковнір, Іван Григорович-Барський, Іван Зарудний, Дмитро Левицький

5. Про що йде мова в наступному описанні? Що Ви особисто можете додати до цього опису?

В основі цього мистецького стилю було зображення оленя, барана, коня, кошачого хижака, фантастичного грифона, гірського козла. Це мистецтво мало зооморфний характер. На думку Омеляна Пріцака, українці успадкували від представників даного народу деякі елементи одягу (білу сорочку, чоботи, гостроверху козацьку шапку), окремі деталі озброєння (сагайдак, пернач), запозичили окремі слова (собака, топор та ін.). Про який стиль мистецтва та народ, що був на українських землях, йде мова?

ВАРІАНТ № 8

1. Поясніть зміст термінів:

- цивілізація;
- «Оранта»;
- бойчукізм;
- українське бароко .

2. Заповніть таблицю: « Заходи українських урядів 1917-1920 років в галузі культури»

№п/п	Хронологія	Назва уряду	Реформи в культурі	Результат

3. Складіть культурологічний портрет відомого українського науковця Бориса Мозолевського за схемою:

- а) роки життя;
- б) найвидатніші досягнення;
- в) внесок в українську і світову науку.

4. За якою ознакою об'єднанні наступні споруди ?

Будинок з земноводними у Харкові (1912-1913 рр.) , арх. О.М. Гінзбург, головний корпус гірничого училища у Катеринославі (1898р., арх. О.М. Бекетов), залізничний вокзал у Ковелі (1901р., арх. О.М. Вербицький), будинок з химерами у Києві (1902р., арх. В.В. Городецький), ощадна каса в Чернівцях (1901р., арх. невідомий)

5. Про що йде мова в наступному описанні? Що Ви особисто можете додати до цього опису?

Українець, учений-гуманіст, доктор медицини та філософії, ректор Болонського університету, відомий астроном. Народився в Дрогобичі (1450-1494 рр.) .

ВАРІАНТ № 9

1. Терміни, поняття, пам'ятки:

- поліс;
- дума;
- модерн;
- абетка.

2. Заповніть таблицю: « Національно-архітектурна школа українського бароко з другої половини ХУІІ до кінця ХУІІІ ст. »

№п/п	Українські архітектори	Пам'ятки архітектурного будівництва

3. Складіть культурологічний портрет відомої української письменниці та поетеси Ліни Костенко за схемою:

- а) роки життя;
- б) найвидатніші літературні досягнення ;
- в) внесок в українську і світову культуру.

4. За якою ознакою об'єднанні наступні прізвища ?

Петро Могила, Іоанікій Голятовський, Дмитро Туптало, Кирило Ставровецький, Лазар Баранович, Стефан Яворський.

5. Про кого йде мова в наступному описанні? Що Ви особисто можете додати до цього опису?

Увійшов в історію науки як засновник слов'янської філології. Видана ним праця «Грамматика словенська» (1618-1619 рр.) майже два століття була єдиним підручником з даного предмету.

ВАРІАНТ № 10

1. Терміни, поняття, пам'ятки:

- неолітична революція;
- літопис;
- «Просвіти»;
- партесний спів.

2. Заповніть таблицю: « Розвиток науки в УРСР у другій половині ХХ ст. »

№п/п	Галузь	Науковець-винахідник	Досягнення/винахід

3. Складіть культурологічний портрет відомого українського драматурга Івана Карпенко-Карого за схемою:

- а) роки життя;
- б) найвидатніші літературні досягнення ;
- в) внесок в українську і світову культуру.

4. За якою ознакою об'єднанні наступні прізвища ? Кого з них Ви вважаєте зайвим у цьому списку?

Антон Лосенко, Дмитро Левицький, Володимир Боровиковський, Михайло Врубель

5. Про кого йде мова в наступному описанні? Що Ви особисто можете додати до цього опису?

Кінорежисер, письменник, художник. Народився на Чернігівщині в 1894 р., помер у Москві 1956 р. Режисер фільмів «Арсенал», «Земля», «Щорс», «Зачарована Десна» та ін. Його ім'ям названо кіностудію у Києві.

ВАРІАНТ № 11

1. Терміни, поняття, пам'ятки:

- «звіриний стиль»;
- бароко;
- шістдесятництво;
- естамп.

2. Заповніть таблицю: « Етапи розвитку кириличного книгодрукарства на слов'янських землях»

№п/п	Засновники книгодрукарства	Де і коли починали свою діяльність	Найбільш відомі їх видання

3. Складіть культурологічний портрет відомого українського художника Олександра Мурашко за схемою:

- а) роки життя;
- б) найвидатніші мистецькі досягнення ;
- в) внесок в українську і світову культуру.

4. За якою ознакою об'єднанні наступні прізвища ? Кого з них Ви вважаєте зайвим у цьому списку?

Іван Драч, Василь Симоненко, Сергій Параджанов, Ліна Костенко.

5. Про кого йде мова в наступному описанні? Що Ви особисто можете додати до цього опису?

Його архітектурні споруди і нині є окрасою Києва. Вони вражають високою і витонченою архітектурною естетикою та одночасно, як скажімо «Будинок з химерами», - дивовижним поєднанням модерну і класики. Хто цей архітектор кінця XIX – початку XX ст. і що він залишив нам у спадок?

ВАРІАНТ № 12

1. Терміни, поняття, пам'ятки:

- протоміста;
- «биті книги»;
- «Будинок з химерами»;
- класицизм.

2. Заповніть таблицю: « Найбільш відомі архітектурні споруди м. Києва ХІХ ст. »

№п/п	Назва архітектурної споруди	Хронологічні межі	Де розташована	Короткий опис

3. Складіть культурологічний портрет відомого українського режисера Сергія Параджанова за схемою:

- а) роки життя;
- б) найвидатніші мистецькі досягнення ;
- в) внесок в українську і світову культуру.

4. За якою ознакою об'єднанні наступні прізвища ?

Сергій Васильківський, Лев Жемчужников, Константин Трутовський, Іван Соколов, Опанас Сластіон, Корнило Устінович, Т. Копистенський, Кіріак Констанді.

5. Про кого йде мова в наступному описанні? Що Ви особисто можете додати до цього опису?

Історик та церковний і культурний діяч, міністр освіти та віросповідань в українських урядах доби революції та громадянської війни, організатор Кам'янець - Подільського університету. Автор досліджень з мовознавства та історії української державності ХХ століття. Мав церковний сан православного митрополита Іларіона. Назвіть його мирське прізвище.

ВАРІАНТ № 13

1. Терміни, поняття, пам'ятки: :

- матеріальна культура;
- братські школи;
- футуризм;
- європейські цінності.

2. Заповніть таблицю: « Українська література на зламі століть 1890-1920рр. »

№ п/п	Прізвище письменника	Назва твору	Відношення до революційних подій.

3. Складіть культурологічний портрет відомого українського культурного діяча, гуманіста, просвітника Станіслава Оріховського за схемою:

- а) роки життя;
- б) найвидатніші мистецькі досягнення ;
- в) внесок в українську і світову культуру.

4. За якою ознакою об'єднанні наступні твори ? Що є зайвим у цьому списку? «Тіні забутих предків», «Україна чи Малоросія», « Інтернаціоналізм чи русифікація», «Любіть Україну»

5. Про кого йде мова в наступному описанні? Що Ви особисто можете додати до цього опису?

Військовий льотчик, засновник вищого пілотажу. Його ім'ям названа так звана «мертва петля». Загинув у бою під час Першої світової війни, уперше в світі здійснив таран. Похований у Києві.

ВАРІАНТ № 14

1. Терміни, поняття, пам'ятки:

- «черти і рези»;
- «Розстріляне відродження»;
- ампір;
- «Шевченківська премія».

2. Заповніть таблицю: « Найбільш відомі представники інших етносів в Україні, які внесли помітний внесок в українську культуру. »

№п/п	Прізвище	Етнос	Галузь	Культура

3. Складіть культурологічний портрет відомого українського художника Івана-Георгія Пінзеля за схемою:

- а) роки життя;
- б) найвидатніші мистецькі досягнення ;
- в) внесок в українську і світову культуру.

4. За якою ознакою об'єднанні ці прізвища ? Кого і чому Ви вважаєте зайвим у цьому списку?

Сергій Васильківський, Опанас Сластіон, Тарас Шевченко, Т. Копистенський, Юрій Федькович, Іван Труш.

5. Про кого йде мова в наступному описанні? Що Ви особисто можете додати до цього опису?

Видатний кінорежисер другої половини ХХ століття; сценограф, 1924-1990 роки життя. Працював в Україні, Грузії, Вірменії. Неповторність та експресивність творчості, широка фантазія, вдале використання етнічних традицій значно збагатили українське та світове кіномистецтво. Автор оригінальних малюнків, колажів, пластичних композицій. Переслідувався радянською владою. Твори: «Тіні забутих предків», «Колір гранату» та ін.

ВАРІАНТ № 15

1. Терміни, поняття, пам'ятки:

- Абстракціонізм;
- «козак Мамай»;
- опера;
- еkleктизм.

2. Заповніть таблицю: « Реформування системи освіти в незалежній Україні. »

№ п/п	Заходи	Зміст заходів	Значення

3. Складіть культурологічний портрет відомого українського оперного співака Анатолія Солов'яненка за схемою:

- а) роки життя;
- б) найвидатніші мистецькі досягнення ;
- в) внесок в українську і світову культуру.

4. За якою ознакою об'єднанні наступні культурні пам'ятки ? Що Ви вважаєте зайвим в цьому списку?

Лаврська дзвіниця, брама Заборовського, Андріївська церква, Троїцький собор (м. Новомосковськ Дніпропетровської області).

5. Про кого йде мова в наступному описанні? Що Ви особисто можете додати до цього опису?

Філософ, письменник, перекладач. Народився в с. Чернухи на Полтавщині в козацькій родині. Навчався в Києво-Могилянській Академії, а потім сам викладав в Переяславському та Харківському колегіумах. Найбільший здобуток його політичної творчості є збірка віршів «Сад Божественних пісень». Займався перекладами античних та нелатинських поетів. Основою його філософії є концепція про дві натури і три світи. Його вчення мало гуманістичний характер.

ВАРІАНТ № 16

1. Терміни, поняття, пам'ятки :

- мозаїка;
- кобзарство;
- неокласики;
- Андріївська церква (м. Київ).

2. Заповніть таблицю: « Племена раннього залізного віку на території України »

	Хронол. межі	Терит. розселення	Госп-во	Релігія	Куль-ра
Кімерійці					
Скіфи					
Сармати					

3. Складіть культурологічний портрет відомого діяча театрального мистецтва XIX ст. Марка Кропивницького за схемою:

- а) роки життя;
- б) найвидатніші мистецькі досягнення ;
- в) внесок в українську і світову культуру.

4. За якою ознакою об'єднанні наступні прізвища ?
Йоган Шедель, Бартоломео Растреллі, Бернард Меретин.

5. Про кого йде мова в наступному описанні? Що Ви особисто можете додати до цього опису?

Письменник, публіцист, громадський діяч України XIX ст.

Організатор недільних шкіл та Товариства ім. Т.Г. Шевченка у Львові. Автор ґрунтовної біографії Т.Г. Шевченка. Написав текст духовного гімну України «Боже великий єдиний, нам Україну храни!»

ВАРІАНТ № 17

1. Терміни, поняття, пам'ятки :

- біенале;
- пергамент;
- ментальність;
- українізація.
-

2. Заповніть таблицю: « Видатні діячі сучасної української культури»

№ п/п	Представник	Галузь діяльності	Найбільш відомі твори або мистецькі досягнення

3. Складіть культурологічний портрет відомого українського археолога Петра Толочко за схемою:

- а) роки життя;
- б) найвидатніші наукові досягнення ;
- в) внесок в українську і світову науку.

4. За якою ознакою об'єднанні наступні прізвища ? Кого Ви вважаєте зайвим в цьому списку?

Захарій Копістенський, Лаврентій Зазаній, Памва Берінда, Пантелеймон Куліш, Тарасій Земка.

5. Про кого йде мова в наступному описанні? Що Ви особисто можете додати до цього опису?

Відомий російський художник ХХ століття. Народився у 1799 р. Приймав активну участь у звільненні від кріпацтва Т.Г. Шевченка.

ВАРІАНТ № 18

1. Терміни, поняття, пам'ятки :

- «Самвидав»;
- графіка;
- супрематизм;
- Володимирський собор (м. Київ).

2. Заповніть таблицю: « Острозька Академія »

Роки діяльності	Засновник	Культурні діячі, які отримали освіту і працювали в академії	Принципи навчання

3. Складіть культурологічний портрет відомої української письменниці Марії Матіос за схемою:

- а) роки життя;
- б) найвидатніші досягнення ;
- в) внесок в українську і світову культуру.

4. За якою ознакою об'єднанні наступні прізвища ? Кого і чому Ви вважаєте зайвим в цьому списку?

Іван Котляревський, Тарас Шевченко, Григорій Квітка-Основ'яненко, Микола Костомаров.

5. Про кого йде мова в наступному описанні? Що Ви особисто можете додати до цього опису?

Українець, музичну освіту розпочав у глухівській співацькій школі., навчався разом з В.А. Моцартом у Болонській філармонічній академії, як його ім'я ?

ВАРІАНТ № 19

1. Терміни, поняття, пам'ятки :

- язичництво;
- національна культура;
- театр «Березіль»;
- «Болонський процес».

2. Заповніть таблицю: « Фундатори української класичної літератури та літературної мови (перша половина XIX ст.) »

№ п/п	Прізвище	Назва твору	Жанр твору

3. Складіть культурологічний портрет Івана Котляревського, якого називають «батьком» нової української літератури за схемою:

- а) роки життя;
- б) найвидатніші досягнення ;
- в) внесок в українську і світову культуру.

4. За якою ознакою об'єднанні наступні назви ?

«Шершень»(Київ), «Звон», «Свісток»(Одеса), «Жало»(Харків), «Зеркало», «Дзвін», «Комар»(Львів).

6. Про кого йде мова в наступному описанні? Що Ви особисто можете додати до цього опису?

Видатний український письменник, громадський діяч. Народився 1918 р. на Полтавщині. Найбільшої літературної слави принесли романи «Прапороносці» та «Собор». Понад 20 років керував спілкою письменників України. Обраний почесним доктором літератури Альбертського університету; 1993 році присвоєно почесне звання «Інтелектuala світу».

ВАРІАНТ № 20

1. Терміни, поняття, пам'ятки :

- ікона;
- класична культура;
- постмодернізм;
- вернісаж.

2. Заповніть таблицю: « Здобутки української культури у галузі науки та техніки кінця XIX – початку XX ст. »

Галузь науки і техніки	Автори або винахідники	Назва творів або винаходів
Історія		
Українська мова, фольклор, етнографія		
Природничі науки та медицина		
Металургія та гірничо-рудна промисловість		
Літакобудування та повітроплавання		

3. Складіть культурологічний портрет відомої співачки, представниці української діаспори у США Квітки Цісик за схемою:

- а) роки життя;
- б) найвидатніші досягнення ;
- в) внесок в українську і світову культуру.

4. За якою ознакою об'єднанні наступні поняття ? Що і чому здається Вам зайвим? Класицизм, сентименталізм, раціоналізм, натуралізм, імпресіонізм, рококо, барокко.

5. Про кого йде мова в наступному описанні? Що Ви особисто можете додати до цього опису?

Оборонець православної віри, борець проти Брестської унії, останній найвидатніший представник могутнього князівського роду, меценат, володар 3040 міст і сіл на Волині. За його розпорядженням побудовано 600 церков, 20 монастирів, латинський костюль, мечеть, синагогу. Народився у Турові в 1526 році. При народженні наречений Василем , але на честь батька назвав себе Константином, Засновник першої в Східній Європі вищої школи. «Людина, яка наблизила Україну до Європи».

ВАРІАНТ № 21

1. Терміни, поняття, пам'ятки :

- дольмен;
- літопис;
- українська діаспора;
- готика

2. Заповніть таблицю: « Розвиток кінематографу в УРСР у другій половині ХХ ст. »

№ п/п	Кіностудії	Режисери, сценаристи	Стрічки

3. Складіть культурологічний портрет актора, режисера, театального діяча, письменника Миколи Садовського (Тобілевича) за схемою:

- а) роки життя;
- б) найвидатніші досягнення ;
- в) внесок в українську і світову культуру.

4. За якою ознакою об'єднанні наступні прізвища ? Хто зайвий в цьому списку?

Михайло Драгоманов, Григорій Полетика, Микола Костомаров, Михайло Максимович, Володимир Антонович, Микола Гулак, Остап Вересай.

5. Про яку архітектурну споруду йде мова ? Визначте архітектора та його внесок у розвиток української культури.

«Сия звонница в Киево-Печерской лавре трудом моим сделанная, каким образом по всей Руси и в Европе другой не обыщется , и на вечность оная звонница стоять будет»

ВАРІАНТ № 22

1. Терміни, поняття, пам'ятки :

- християнство;
- організація «Меморіал»;
- натюрморт;
- національно - культурне відродження

1. Заповніть таблицю: «Найбільш відомі архітектурні споруди ХІХ ст. міст Львова і Чернівців»

№п/п	Назва	Архітектор	Короткий опис

2. Складіть культурологічний портрет відомого українського співака та композитора Володимира Івасюка за схемою:

- а) роки життя;
- б) найвидатніші музичні досягнення ;
- в) внесок в українську культуру.

3. За якою ознакою об'єднанні наступні прізвища? Хто зайвий в цьому списку? П. Майборода, О. Білаш, І. Шамо, А. Філіпенко, В. Івасюк, Т. Петренко, М. Березовський.

5. Про кого йде мова в наступному описанні? Що Ви особисто можете додати до цього опису?

Один з найвідоміших представників культурних діячів ХХ століття. За життя отримав багато відзнак від різних держав. Він був кавалером найвищих нагород Франції: ордену почесного легіону та ордену Літератури і Мистецтва, володарем найвищої відзнаки балету – «Золота черевичка» та премії «Оскар», нагороджений золотою медаллю міста Парижу . Сучасники називали його «богом танцю», «добрим генієм балету ХХ століття».

ВАРІАНТ № 23

1. Терміни, поняття, пам'ятки :

- «сім вільних мистецтв»;
- дисидентство;
- бестселер;
- реалізм

2. Заповніть таблицю: « Український кінематограф другої половини ХХ – початку ХХІ ст. »

№ п/п	Кінорежисер	Фільм	Сюжет та ідейний зміст	Особисте враження

3. Складіть культурологічний портрет відомого українського дослідника Івана Пулюя за схемою:

- а) роки життя;
- б) найвидатніші наукові досягнення ;
- в) внесок в українську і світову науку.

4. За якою ознакою об'єднанні наступні прізвища? Хто і чому здається Вам зайвим?

Микола Леонтович, Микола Лисенко, Станіслав Людкевич, Яків Степовий, Борис Яновський, Олександр Білаш.

5. Про кого йде мова в наступному описанні? Що Ви особисто можете додати до цього опису?

Український хірург, анатом, педагог. Засновник атласу топографічної анатомії людини, засновник військово-польової хірургії, започаткував використання анестезії при оперативних втручаннях. В межах м. Вінниця зберіглася його садиба-музей, де покоїться його забальзамоване тіло. На честь цієї людини названа Вінницький медичний університет.

ВАРІАНТ № 24

1. Терміни, поняття, пам'ятки :

- духовна культура;
- соціалістичний реалізм;
- офорт;
- інтер'єр

2. Заповніть таблицю: « Видатні представники культури Київської Русі »

№ п/п	Культурна діячі	Ким вони були (рід занять)
1	Феодосій Печерський	
2	Іларіон	
3	Нестор	
4	Агапіт	
5	Даніїл Заточник	
6	Алімпій	
7	Боян	
8	Григорій	

3. Складіть культурологічний портрет українського композитора, основоположника української класичної музики Миколи Лисенка за схемою:

- а) роки життя;
- б) найвидатніші досягнення ;
- в) внесок в українську і світову культуру.

4. За якою ознакою об'єднанні наступні прізвища? Кого в цьому списку Ви вважаєте зайвим?

Олександр Архипенко, Микола Бурачек, Давид Бурлюк, Василь Кандинський, Константин Малевич, Константин Трутовський

5. Про кого йде мова в наступному описанні? Що Ви особисто можете додати до цього опису?

Меценат української культури, гетьман України. За твердженням історика і літературознавця С. Білоконя, в зарубіжній літературі про нього написано 67 художніх творів. Назвіть цих авторів та їх художні твори присвячені цьому діячеві.

ВАРІАНТ № 25

1. Терміни, поняття, пам'ятки :

- Емський указ;
- лисенківщина;
- парсунний живопис;
- театр корифеїв.

1. Заповніть таблицю: « І. Федоров та його друкарська діяльність. »

Роки життя	Де проходила діяльність	Основні видання

2. Складіть культурологічний портрет Тараса Шевченка за схемою:

- а) роки життя;
- б) найвидатніші досягнення ;
- в) внесок в українську і світову культуру.

4. За якою ознакою об'єднанні наступні прізвища? Кого Ви вважаєте зайвим у цьому списку?

Леонід Биков, Іван Миколайчук, Богдан Ступка, Марія Заньковецька

5. Про що йде мова в наступному описанні? Що Ви особисто можете додати до цього опису?

Цей собор окрасу сучасного Києва будували і розписували видатні російські майстри пензля XIX ст. Опишіть історію його будівництва та його інтер'єр. Хто створив цю неповторну красу?

ВАРІАНТ № 26

1. Терміни, поняття, пам'ятки :

- усна народна творчість;
- драматургія;
- українофільство;
- трипільська культура

2. Заповніть таблицю: « Розвиток української архітектури в кінці ХІХ – початку ХХ ст. »

Міста України	Прізвище архітектора	Назва архітектурної споруди	Архітектурний стиль

3. Складіть культурологічний портрет відомого українського архітектора Володимира Городецького за схемою:

- а) роки життя;
- б) найвидатніші досягнення ;
- в) внесок в українську і світову культуру.

4. За якою ознакою об'єднанні наступні прізвища? Хто і чому здається Вам зайвим?

Іван Карпенко-Карий, Панас Саксаганський, Михайло Садовський, Марія Садовська-Барілотті, Марія Заньковецька, Борис Грінченко.

5. Якому представникові української культури належить цей вислів? «Світ ловив мене, та не піймав». Покажіть його внесок в українську культуру.

ВАРІАНТ № 27

1. Терміни, поняття, пам'ятки :

- Христово - купольний стиль;
- синтенталізм;
- етномузика;
- декоративно-ужиткове мистецтво

2. Заповніть таблицю: «Українська література ХУІІІ ст.»

№ п/п	Письменники	Жанр	Твори

3. Складіть культурологічний портрет відомого українського вченого Іллі Мечникова за схемою:

- а) роки життя;
- б) найвидатніші наукові досягнення ;
- в) внесок в українську і світову науку.

4. За якою ознакою об'єднанні наступні прізвища?

Григорій Верьовка, Володимир Гришко, Григорій Гусейнов, Василь Зінкевич, Данило Нарбут, Сергій Параджанов, Григорій Сiniця, Ольга Сумська, Анатолій Солов'яненко, Ада Роговцева.

5. Про що йде мова в наступному описанні? Що Ви особисто можете додати до цього?

«...цей розпис має глибоку художню традицію, несе у собі людяність, внутрішнє тепло, мова його яскраво образна, поетична. Видатними майстринями є Тетяна Пата, Оксана Пилипенко, Надія Білоконь, Параска Павленко ...»

ВАРІАНТ № 28

1. Терміни, поняття, пам'ятки :

- Валувський указ;
- романський стиль;
- садово-паркова культура
- гравюра

2. Заповніть таблицю: « Освіта в Україні д/п ХУІІ- ХУІІІ ст.»

№ п/п	Типи навчальних закладів	Де знаходилися	Зміст і принципи навчання

3. Складіть культурологічний портрет українського академіка, східнознавця та мовознавця А. Кримського за схемою:

- а) роки життя;
- б) найвидатніші досягнення ;
- в) внесок в українську і світову науку.

4. За якою ознакою об'єднанні наступні назви? Що зайве в цьому списку?

«Зів'яле листя», «Борислав сміється», «Ріпник», « З вершин і низин», «Товаришам із тюрми», « Досвітні вогні»,

5. Про кого йдеться мова в наступному описанні? Що Ви особисто можете додати до цього?

Один з найвидатніших українських поетів ХХ ст. Народився у 1938 р. на Вінниччині . Навчався на філологічному факультеті Донецького університету. Вчителював на Кіровоградщині. Його творчість характеризується глибоким філософським змістом, психологізмом, незламністю духу, національним колоритом. Займав активну громадянську позицію – антирадянську. Загинув в радянських таборах 1985 р. Твори: «За літописом Самовидця», «Як добре те, що смерті не боюся», «На колимськiм морозі калина» та багато ін.

ВАРІАНТ № 29

1. Терміни, поняття, пам'ятки :

- берестяні грамоти;
- громади (громадівський рух);
- маргинальність;
- образотворче мистецтво

2. Заповніть таблицю: «Фундатори українського драматичного театру (XIX ст.)»

№ п /п	Прізвище	Головний внесок

3. Складіть культурологічний портрет української письменниці Оксани Забужко за схемою:

- а) роки життя
- б) найвидатніші досягнення ;
- в) внесок в українську і світову культуру.

4. За якою ознакою об'єднанні ці архітектурні пам'ятки? Яку з них Ви вважаєте зайвою в цьому списку?

Володимирський собор (м. Київ), корпус (головний) Львівської політехніки, будинок резиденції митрополита Буковини у Чернівцях, будівля Одеської опери, Музей історії Великої Вітчизняної війни.

5. Про кого йде мова в наступному описанні? Що Ви особисто можете додати до цього?

Лауреат Нобелівської премії, фахівець в галузі біології та медицини. Уроженець Харківщини. Працював професором Новоросійського університету в Одесі, де разом з М.Ф. Гамалією заснував першу в Російській імперії бактеріологічну станцію. На запрошення Л. Пастера переїхав до Парижу, де займався науковою роботою до кінця життя (1916р.).

ВАРІАНТ № 30

1. Терміни, поняття, пам'ятки :

- книжкова мініатюра;
- елітарна культура;
- романтизм;
- графіті.

2. Заповніть таблицю: «Видатні українці – діячі науки (XIX ст.)»

№ п/п	Прізвище	Галузь науки	Головний внесок

3. Складіть культурологічний портрет української співачки Соломії Крушельницької за схемою:

- а) роки життя
- б) найвидатніші досягнення ;
- в) внесок в українську і світову культуру.

4. За якою ознакою об'єднанні ці наукові заклади ? Який з них Ви вважаєте зайвим в цьому списку?

Харківський, Новоросійський (Одеський), Київський, Львівський, Катеринославський університети

5. Про кого йде мова в наступному описанні? Що Ви особисто можете додати до цього?

Його називають співцем української нації, Та, втім, на думку французьких дослідників (В. Маркаде), він випереджав свій час Аральські акварелі – це виразно сюрреалістичні й модерністські твори XIX ст. Хто цей академік (в точному розумінні цього слова) гравюри, який випередив знаних французьких модерністів ? Опишіть його внесок в український живопис.

Історія України та української культури: Типові завдання для індивідуальної роботи (для студентів I курсу денної форми навчання усіх спеціальностей).

Укладачі: Білецька В.С., Горбенко Л.Л., Дояр Л.В., Івасик О.О., Кадол О.М., Ленська В.В., Парнак С.М., Стецкевич В.В., Чорнодід Л.В., Ю. Ю. Фасольняк

Реєстраційний № _____

Підписано до друку _____

Формат А-5

Обсяг 68 стор.

Тираж 100 прим.

Видавничий центр КТУ,
вул. XXII партз'їзду, 11,
м. Кривий Ріг